

ฟ้าสวย·น้ำใส

วารสารข่าวกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม | ปีที่ 15 เดือนกรกฎาคม 2562
ข่าวสารที่กระตุ้นให้ทุกคนช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วัดกับการจัดการ
สิ่งแวดล้อม

ช่วยกันฟื้นฟูลูกโลกคืนมา

ผลการศึกษานักวิทยาศาสตร์ล่าสุด ระบุว่า วิธีที่ดีที่สุดในการลดโลกร้อนคือ “การปลูกต้นไม้” หากในแต่ละประเทศช่วยกันปลูกต้นไม้รวมกันได้ 1 ล้านล้านต้น หรือมากกว่านั้นจะช่วยดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ในชั้นบรรยากาศได้ถึง 25% แต่ถ้ามีโอเอ้ ภายใในปี 2573 อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกอาจเพิ่มสูงขึ้น 1.5 องศาเซลเซียส

ประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นอันดับหนึ่งของโลกอย่างจีนไม่รอช้า ล่าสุดได้เริ่มพัฒนาโครงการ Forest City เมืองเสมือน “ป่า” โดยจะปลูกพืชพรรณกว่า 100 ชนิด ต้นไม้ใหญ่อีก 40,000 ต้น บ้านและอาคารทั้งหมดจะเติมพื้นที่สีเขียวเข้าไปให้มากที่สุด หวังจะช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้เกือบ 10,000 ตันต่อปี ดูดซับมลพิษทางอากาศ 57 ตันต่อปี และผลิตออกซิเจนเพิ่มขึ้นประมาณ 900 ตันต่อปี หากประเทศอื่นๆ เช่น ประเทศไทยจะเอาเป็นแบบอย่างบ้างก็ไม่เลวเลยทีเดียว...โลกจะได้ร้อนน้อยลง

กองบรรณาธิการ
ฟ้าสวยน้ำใส

จัดทำโดย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
49 ถนนพระราม 6 ซอย 30 พญาไท
กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0 2298 5630
www.deqp.go.th
www.facebook.com/deqpth

วารสารข่าวฉบับนี้ใช้กระดาษรีไซเคิล 100%
และใช้หมึกพิมพ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

- 3 • **เกาะกระแสน้ำ**
‘นอร์เวย์’
ต้นแบบรีไซเคิลพลาสติก
- 4 • **เบ็กโลก**
จีนสร้าง Forest City
เมืองสีเขียวแห่งอนาคต
- 5 • **เท่ากัน**
“ขยะอาหาร” ภัยร้าย
ของโลกที่อาจคาดไม่ถึง
- 6 • **พลังขับเคลื่อน**
วัด ‘ต้นทาง’ พัฒนาจิตสำนึก
จัดการขยะชุมชน
- 7 • **ร่วมไม้ร่วมมือ**
สส. ขยายกลุ่มเป้าหมาย
โครงการมหัสจรรย์สืบปฐมวัย
- 9 • **บนความเคลื่อนไหว**
จิวรจากขวดน้ำพลาสติกรีไซเคิล
- 10 • **วิถีคนเขียว**
‘สุเทพ สหวัฒน์ชาติ’
ครูมือปิ่นนักรักอนุรักษ์เยาวชน
- 11 • **สุขพอเพียง**
‘วัดโชดหัน’
ธรรมะสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์

‘นอร์เวย์’ ต้นแบบรีไซเคิลพลาสติก

นอร์เวย์ ถือเป็น **“เบอร์หนึ่ง”** ของโลก ที่สามารถรีไซเคิลขยะพลาสติกได้มากถึง **97%** โดยรัฐบาลนำ **“ภาษีสิ่งแวดล้อม”** มาใช้จูงใจบริษัทผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายสินค้า

กระแสโลกกำลังตื่นตัวกับขยะพลาสติก อย่างจริงจัง ล่าสุดการประชุมกลุ่มประเทศจี 20 เมื่อเดือนมิถุนายน 2562 ที่นครโอซากา นายกรัฐมนตรีชินโซ อาเบะ จากญี่ปุ่นในฐานะเจ้าภาพ ได้ประกาศว่าญี่ปุ่น ต้องการเป็นผู้นำโลกการลดขยะพลาสติกในทะเล รวมถึงการพัฒนาพลาสติกชีวภาพและนวัตกรรมอื่นๆ

ขณะเดียวกันก่อนการประชุมผู้นำกลุ่มประเทศจี 20 จะมีขึ้น ได้มีการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและสิ่งแวดล้อมกลุ่มจี 20 เรื่องการจัดการปัญหาขยะพลาสติกทางทะเลในระดับโลก ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบกรอบการดำเนินงานฉบับใหม่ว่าด้วยเรื่องการจัดการ

ปัญหาขยะพลาสติกทางทะเลโดยเฉพาะ ทุกรูปแบบ เมื่อกลางเดือนพฤษภาคม ที่ผ่านมา รัฐบาลของ 187 ประเทศ ตกลงในที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด ที่กรุงเจนีวา สวิตเซอร์แลนด์ เห็นชอบให้บรรจุขยะพลาสติกรวมเข้าไปในขอบเขตของอนุสัญญาดังกล่าวด้วย

อนุสัญญาบาเซลฯ มีภาคีสมาชิก 187 ประเทศ มุ่งหมายจะลดการเคลื่อนย้ายของเสียอันตราย จากรัฐหนึ่งไปสู่อีกรัฐหนึ่ง แม้สหรัฐในฐานะส่งออกขยะอันตรายอันดับหนึ่งจะปฏิเสธ แต่ก็ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาด้วยเช่นกัน

เมื่อพูดถึงเรื่องรีไซเคิล นอร์เวย์ ถือเป็น **“เบอร์หนึ่ง”** ของโลก ที่สามารถรีไซเคิลขยะพลาสติกได้มากถึง 97% โดยรัฐบาลนำ **“ภาษีสิ่งแวดล้อม”** มาใช้จูงใจบริษัทผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายสินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์พลาสติก ยิ่งพวกเขานำขยะพลาสติกมารีไซเคิลมากเท่าไรก็จะเสียภาษีน้อยลงเท่านั้น หากรีไซเคิลได้มากกว่า 95% ก็ไม่ต้องเสียภาษีเลย

ในแง่ผู้บริโภค สินค้าที่พวกเขาซื้อ เช่น เครื่องดื่มต่างๆ ก็จะบวกค่ามัดจำบรรจุภัณฑ์ลงไปในราคาจำหน่าย ถ้านำบรรจุภัณฑ์ไปคืน

หลังบริโภคก็จะได้เงินกลับมา เช่น ขวดพลาสติก ขวดแก้ว หรือกระป๋องจะมีราคาจำมัดจำหรือ PANT ติดอยู่ที่ฉลาก อาทิ ขวดครึ่งลิตร 1 โครน (Kr) (ประมาณ 4 บาท) หรือขวดลิตร 2.5 Kr (ประมาณ 10 บาท) เป็นต้น

สำหรับการคืนขวดก็ไม่ยาก เพราะทั่วทุกมุมเมืองจะมีตู้รับคืน โดยเครื่องรับคืนจะอ่านข้อมูลบาร์โค้ดบนฉลาก ก่อนออกสลิปคืนเงินให้นำไปขึ้นเงินสด หรือใช้จ่ายแทนเงินสด ใครอยากจะนำไปบริจาคให้การกุศลก็ทำได้

จากตู้รับคืน บรรจุภัณฑ์ต่างๆ จะถูกขนส่งไปคัดแยกและเข้าสู่โรงงานรีไซเคิล นำมาผลิตซ้ำแล้วซ้ำอีก ซึ่งในบางกรณีมากกว่า 50 ครั้ง

Infinitum ก่อตั้งโดยอุตสาหกรรมเครื่องดื่มและค้าปลีกเป็นองค์กรอยู่เบื้องหลังการรีไซเคิลขวดพลาสติกของนอร์เวย์ ตั้งแต่เปิดให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้จำหน่ายสินค้า โดยเฉพาะเครื่องดื่มที่มีบรรจุภัณฑ์แบบรีฟิลไม่ได้ มาลงทะเบียนก่อนจัดระบบ PANT ให้กับสินค้าต่างๆ รวมทั้งจัดระบบการคืนขวด ขนส่ง คัดแยก นำเข้าโรงงานรีไซเคิล ฯลฯ

Infinitum ก่อตั้งมาเมื่อ 13 ปีที่แล้ว หลังดำเนินกิจการมา 5 ปี สามารถรีไซเคิลกระป๋องได้ 92% และขวดพลาสติก 77% ทำให้นอร์เวย์เป็นชาติอันดับ 1 ของการรีไซเคิล โดยวางเป้าหมายสูงสุด คือรีไซเคิลขวดพลาสติกและกระป๋องเครื่องดื่มที่ไม่สามารถรีฟิลได้ 100%

อย่างไรก็ดี การรีไซเคิลอาจจะไม่ใช่ทางออกที่ดีที่สุด เท่ากับการลดการผลิตพลาสติก รวมทั้งการคัดแยกขยะให้ถูกวิธี แต่ก็เห็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้ปัญหาขยะพลาสติกเล็กลง ตรวจจับที่มนุษย์ยังไม่หยุดผลิตและเลิกใช้พลาสติกแบบ Single-use ●

จีนสร้าง Forest City

เมืองสีเขียวแห่งอนาคต

เมืองแห่งนี้จะเป็นที่อยู่ของพืชพรรณกว่า 100 ชนิดและต้นไม้ใหญ่อีกอย่างน้อย 40,000 ต้น บ้านและอาคารทั้งหมดในเมืองจะถูกออกแบบให้มีพื้นที่สีเขียวมากที่สุด

หลังจากต้องเผชิญกับปัญหาเรื่องฝุ่นควันและมลพิษทางอากาศมาอย่างยาวนาน ล่าสุดจีนได้เริ่มพัฒนาโครงการ Forest City หรือเมืองที่ถูกดีไซน์ให้ทำหน้าที่ “ป่า” ไปในตัว ด้วยการใส่พื้นที่สีเขียวลงทุกจุดเป็นแห่งแรกของโลก และคาดหวังจะใช้เป็นต้นแบบการพัฒนาเมืองขนาดใหญ่อย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในอนาคต

เมืองต้นแบบแห่งนี้จะถูกพัฒนาขึ้นบนพื้นที่ขนาด 175 เฮกเตอร์ ทางตอนเหนือของเมืองหลิวโจว (Liuzhou) มณฑลกว่างซี มันถูกออกแบบโดย สเตฟาโน โบเอรี (Stefano Boeri) สถาปนิกชาวอิตาลี นักออกแบบพื้นที่สีเขียวและโครงการเพื่อความยั่งยืนชั้นนำของโลก

ตามแผนที่วางไว้จะปลูกพืชพรรณกว่า 100 ชนิดและต้นไม้ใหญ่อีกอย่างน้อย 40,000 ต้น บ้านและอาคารทั้งหมดในเมืองจะถูกออกแบบให้มีพื้นที่สีเขียวมากที่สุด ภายใต้แนวคิดป่าแนวตั้ง กำแพงและหลังคาสีเขียว โดยเชื่อว่าต้นไม้และพืชพรรณเหล่านี้จะดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้เกือบ 10,000 ตันต่อปี ดูดซับมลพิษทางอากาศได้ 57 ตันต่อปีและผลิตออกซิเจนได้เพิ่มขึ้นประมาณ 900 ตันต่อปี

โบเอรีระบุว่า เมื่อแล้วเสร็จเมืองแห่งนี้จะเป็นที่อยู่อาศัยสำหรับคนกว่า 30,000 คน

และจะช่วยทำหน้าที่เป็นผืนป่าให้กับพื้นที่ใกล้เคียง ช่วยลดอุณหภูมิโดยรวมลง ปรับปรุงคุณภาพอากาศให้กับพื้นที่โดยรอบ ป้องกันเสียง และเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ

“เมืองสีเขียวแห่งนี้จะพึ่งพาพลังงานสะอาดเป็นหลัก ภายในบ้านทุกหลังจะมีเครื่องปรับอากาศที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานความร้อนใต้พิภพและหลังคาแผงโซลาร์เซลล์ ขณะเดียวกันจะมีการพัฒนาระบบรถไฟฟ้าและรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมต่อ กับเมืองอื่น โดยคาดว่าจะเริ่มก่อสร้างได้ในปี 2020 และใช้เวลาก่อสร้างราว 3 ปี” โบเอรี กล่าว

ไม่เพียงแค่นั้นที่เริ่มลงมือปรับโฉมเมืองต่างๆ ของตัวเองให้กลายเป็นเมืองสีเขียว เมืองใหญ่ๆ หลายเมืองในยุโรป เช่น ลอนดอนและเบอร์ลิน ได้เริ่มมีการพูดถึงแนวคิดเรื่อง “ป่าในเมือง” แล้วเช่นกันและเชื่อว่าอีกหลายเมืองทั่วโลกก็จะดำเนินรอยตามอย่างแน่นอน

งานนี้คงต้องลุ้นกันว่ากรุงเทพมหานครของเราจะตามเทรนด์กับเขาบ้างหรือไม่ ●

ที่มา: <https://www.stefano-boeri-architetti.net/en/project/liuzhou-forest-city/>

เท่ากัน

"ขยะอาหาร"

ภัยร้ายของโลก ที่อาจคาดไม่ถึง

ขยะอาหาร คือ
สิ่งเหลือทิ้ง ในขั้นตอน
การบริโภคไม่ว่าด้วย
เหตุใดก็ตาม

สถานการณ์ ขยะอาหารทั่วโลก

1/3 ของอาหารที่ผลิต
ขึ้นในโลกกลายเป็นขยะ
หรือ ประมาณ 1.3
พันล้านตันต่อปี

ยุโรปและอเมริกาเหนือ

เอเชียใต้และเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้

สถานการณ์ขยะอาหารประเทศไทย

ผลกระทบ

- มูลค่าทางการวินเสียหาย 1 ล้านล้านบาท หรือ 31 ล้านล้านบาท ซึ่งเพียงพอที่จะเป็นอาหารให้ประชากรได้ถึง 3,000 ล้านคน
- สูญเสียทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตโดยเปล่าประโยชน์
- ปริมาณอาหารของโลกลดน้อยลง เข้าถึงอาหารยากขึ้น

ที่มา : Hate Waste ขยะใคร ใครก็ไม่รัก

วัด ‘ต้นทาง’ พัฒนาจิตสำนึก จัดการขยะชุมชน

ปัญหา**ต้องแก้ที่ต้นทาง** คือ **จิตสำนึก** ซึ่งวัดคือต้นทางการพัฒนาจิต พัฒนาใจ พระจึงต้องเป็นต้นแบบ**คัดแยกขยะที่ดีต่อชุมชน**

จุดเริ่มต้นของการจัดกิจกรรมและ
รณรงค์การจัดการสิ่งแวดล้อมภายใน
“วัด” ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่ง
แวดล้อม เพราะวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจชุมชน
หากวัดเป็นต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่
ดี ย่อมทำให้ประชาชนในชุมชนหันมาใส่ใจ
สิ่งแวดล้อม จึงเป็นที่มาการส่งเสริมการ
จัดการสิ่งแวดล้อมในวัด ตั้งแต่ปี 2557

มีวัดผ่านเกณฑ์การจัดการสิ่งแวดล้อมที่
ดีแล้ว 789 วัด จาก 41,310 วัด

พระมหาประนอม ธัมมาลังกาโร รักษา
การเจ้าอาวาสวัดจากแดง จ.สมุทรปราการ
เล่าว่า จุดเริ่มต้นการดูแลใส่ใจสิ่งแวดล้อม
เกิดจากความทุกข์ เนื่องจากภายในวัดมี
สุนัขกว่า 300 ตัว ต้องจัดการอุจจาระ
สุนัข เพื่อดับทุกข์ และต้องหาพื้นที่เลี้ยง

สุนัข บังเอิญมีผู้ใจบุญมอบพื้นที่ให้ จึงสร้าง
ศูนย์รับเลี้ยงสุนัข เพื่อควบคุมจำนวน จัดหา
สัตว์แพทย์ประจำ อาหาร หรือยารักษาที่ได้
จากการบริจาค

ทุกซ์อีกประการ คือ คຸ່งบางกระเจ้า
สมัยก่อนคลองลัดโพธิ่น้ำท่วมบ่อยมาก
เพราะแม่น้ำเจ้าพระยาโอบล้อม บางช่วง
น้ำไม่ไหลลงทะเล จึงพัดพาขยะเข้ามาใน
วัด จากนั้นได้สร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วม
และขยะ

ทุกซ์ประการถัดมา คือ ญาติโยมนำ
อาหารมาทำบุญจำนวนมาก ยิ่งวัดจากแดง
เป็นวัดอาเซียน มีพระสงฆ์จากประเทศ
เพื่อนบ้านจำวัดด้วย อาทิ เมียนมา เมื่อ
ถึงช่วงเทศกาลมีทั้งคนไทยทั้งคนต่างด้าว
มาทำบุญนับหมื่นๆ คน ขณะที่วัดมีพื้นที่
เพียง 30 ไร่ จึงมีอาหารสดเหลือท่วม
โรงทาน แม้ติดป้ายประกาศคัดแยกขยะ
แต่ญาติโยมก็ไม่อ่าน สุดท้ายนำไปมัด
เก็บใส่ถุงดำ และรถขยะก็มาเก็บไปไม่ได้ไม่
หมด ทำให้บูดเน่าส่งกลิ่นเหม็น วัดจึงคิด
ทำขยะอินทรีย์ด้วยการกำหนดจุดการทิ้ง
ขยะเพื่อย่อยสลายด้วยน้ำเอนไซม์ ซึ่งเป็น
นวัตกรรมการจัดการขยะที่วัดคิดขึ้นเอง
โดยใช้ “จิตอาสา” แนะนำว่าควรนำเศษ
อาหารไปทิ้งตรงจุดใด และไม่จำเป็นต้อง
ติดป้ายคัดแยกขยะ

ดังนั้น วัดจึงมีการแปรรูปขยะเป็น “ปุ๋ย”
และ “ก๊าซชีวภาพ” ซึ่งได้รับการสนับสนุน
จากมูลนิธิชัยพัฒนาที่ช่วยส่งเสริมให้วัด
เป็นต้นแบบพื้นที่สีเขียว ดูแลการกีดเซาะ
ชายฝั่ง การส่งเสริมอาชีพจากขยะ การท่องเที่ยว
หรือแม้แต่การศึกษาและกีฬา

“ขยะพลาสติกไม่ผิด สิ่งที่ผิด คือ
คนวางขยะผิดที่ วัดจึงพยายามสอน
ญาติโยมให้เรียนรู้ว่า ขยะพลาสติกไม่ใช่
ขยะ พลาสติกเป็นเพียงทรัพยากรที่วาง
ผิดที่ เพราะถ้าขยะวางถูกที่ย่อมถูกจัดการ
อย่างถูกต้อง ปัญหาต้องแก้ที่ต้นทาง คือ
จิตสำนึก ซึ่งวัด คือ ต้นทางการพัฒนา
จิตพัฒนาใจ พระจึงต้องเป็นต้นแบบคัด
แยกขยะที่ดีต่อชุมชน เพราะนี่คือกิจของ
สงฆ์ที่ต้องทำให้คนมีจิตสำนึก” พระมหา
ประนอม ระบุ ●

1

สส. ขยายกลุ่มเป้าหมาย โครงการมหิงสา สายสืบปฐมวัย

นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นประธานประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการดำเนินงานโครงการมหิงสาสายสืบปฐมวัย ประจำปี 2562 ระหว่างวันที่ 27-28 มิถุนายน 2562 ณ โรงแรมแกรนด์

ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพมหานคร โดยได้มีการขยายกลุ่มเป้าหมายโครงการฯ สู่นักเรียนระดับปฐมวัย และระดับประถมศึกษาตอนต้น อายุระหว่าง 3-7 ปี ผ่านกระบวนการเรียนรู้จากสื่อในธรรมชาติรอบตัว ร่วมกับกิจกรรมที่สอดคล้องกับการ

พัฒนาตามวัยและเนื้อหาที่เรียน เพื่อให้เด็กมีการพัฒนาจิตใต้สำนึกด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้พี่เลี้ยงหรือผู้ที่สนใจเข้าร่วมเข้าใจวัตถุประสงค์โครงการ และสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ●

2

ทส. ร่วมเปิดตัว THE MALL GROUP GO GREEN

นายวิจารณ์ สิมาฉายา ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) พร้อมด้วยนายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมเปิดตัว

โครงการ THE MALL GROUP GO GREEN : Green Everyday เพื่อร่วมเป็นสักขีพยานในการประกาศเจตนารมณ์ของบริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด เป็นห้างสรรพสินค้าและ

ซูเปอร์มาร์เก็ตแห่งแรกที่จะงดบริการถุงพลาสติกทุกวัน ตั้งแต่วันปลอดถุงพลาสติกสากลวันที่ 3 กรกฎาคม 2562 เป็นต้นไป ณ คิวเอทีวีอาร์เวนิว ดี เอ็มคิวเอทีวีอาร์ ●

3

สส.จัดอบรม วิทยากรจิตอาสา จัดการขยะต้นทาง

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) จัดอบรมโครงการจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ 8-9 กรกฎาคม 2562 เพื่อสร้างวิทยากรจิตอาสาการจัดการขยะ

ตั้งแต่ต้นทางจำนวน 200 คน เพื่อสนองพระราชปณิธานของพระองค์ ส่งเสริมให้จิตอาสาสมัครบำเพ็ญในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยได้มีการอบรมให้ความรู้ถึง Model ความสำเร็จการจัดการขยะ อาทิ สนามหลวง โมเดล : ทำดีเพื่อพ่อจิตอาสา

คัดแยกขยะ การจัดการขยะด้วยจิตอาสา งานอุ่นไอรัก ประเพณีเทียนขึ้นดอย 2562 : เส้นทางบุญปลอดภัยที่ดีต่อใจและดีต่อโลก มีนายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นประธานมอบเกียรติบัตรแก่ผู้เข้าร่วมอบรม ณ โรงแรมทีเค พาเลช กรุงเทพมหานคร ●

4

สะอาดบุรีปี 2 เป็นหาชุมชนที่เลี้ยง น้องใหม่สู่ชุมชนปลอดภัย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) จัดประชุมโครงการชุมชนปลอดภัยสู่ความยั่งยืน “สะอาดบุรี ปี 2” ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่าง สส. และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่ง

ประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) เพื่อต่อยอดความสำเร็จของโครงการชุมชนปลอดภัย (Zero Waste) ระหว่างวันที่ 3 - 5 กรกฎาคม 2562 ณ โรงแรมกานต์มณี พาเลช กรุงเทพมหานคร โดยมีนาย

รัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน ทั้งนี้มีการคัดเลือกชุมชนที่เลี้ยงและชุมชนน้องใหม่จาก 16 ทีมเหลือ 5 ทีมสุดท้าย เข้าสู่รอบชิงชนะเลิศต่อไป ●

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.) ร่วมกับจังหวัดตรัง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตรัง (ทสจ.ตรัง) และมูลนิธิอานามัน จัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ “การขับเคลื่อนตรังสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ 26 องค์กร เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคี ในการขับเคลื่อนตรังที่ยั่งยืนฯ ด้วยการลดปัญหาขยะ ขยะพลาสติก และขยะทะเล อย่างจริงจัง โดยมี

นายไพฑูลย์ โอมาก รองผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง เป็นประธานในพิธี ร่วมกับนางสาวสาวิตรี ศรีสุข รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2562 ณ โรงแรมวัฒนา พาร์ค อ.เมือง จ.ตรัง ●

5

ขับเคลื่อนตรังที่ยั่งยืน
ทำความดีด้วยหัวใจ
ลดภัยสิ่งแวดล้อม

บนความเคลื่อนไหว

จิ๋วมาจากขวด น้ำพลาสติก รีไซเคิล

นวัตกรรมการแปรรูปขยะพลาสติกให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ กำลังมาแรงในปัจจุบัน

โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมสิ่งทอที่มีการนำขยะพลาสติกจากทะเล และขวดน้ำพลาสติกมาเข้ากระบวนการแปรรูปใหม่จนได้เป็นเส้นใยที่สามารถนำมาถักทอเป็นผืนผ้า นำไปออกแบบและตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าโลกที่มีส่วนช่วยลดปัญหาขยะพลาสติกตกค้างในสิ่งแวดล้อมได้

จิ๋วจากขวดน้ำพลาสติกกรีไซเคิลของวัดจากแดง อ.พระแสง จ.สมุทรปราการ เป็นอีกหนึ่งนวัตกรรมที่เกิดจากการแก้ไขปัญห

ขยะขวดน้ำพลาสติกที่มีเป็นจำนวนมากในวัด ทั้งจากการนำมาทำบุญของญาติโยม ขยะที่ลอยมาตามแม่น้ำเจ้าพระยา ผสมกับการเป็นศูนย์กลางการจัดการขยะชุมชนอย่างครบวงจรของวัด

โดยขวดน้ำพลาสติกใส หรือที่เรียกกันว่าขวด PET ที่เก็บรวบรวมได้ จะถูกส่งไปเข้า

กระบวนการ Upcycling เพื่อแปรรูปเป็นเส้นใยรีไซเคิล จากนั้นจึงนำมาถักทอด้วยการใช้เส้นใยรีไซเคิลโพลีเอสเตอร์ ผสมกับเส้นใยฝ้าย และเส้นใยรีไซเคิลโพลีเอสเตอร์

ซิงค์ แอนตี้แบคทีเรีย เพื่อช่วยป้องกันแบคทีเรีย ลดกลิ่นอับ ทำให้ผ้ามีความนุ่ม โปร่งสบาย

เมื่อได้เป็นผืนผ้าแล้วจึงส่งกลับมาให้ชาวชุมชนคั้งบางกระเจ้านำมาตัดเย็บเป็นผ้าไตรจีวรอย่างถูกต้องตามหลักพุทธบัญญัติสำหรับพระภิกษุสงฆ์ต่อไป

ผ้าจิ๋ว 1 ผืน คำนวณแล้ว ใช้ขวดน้ำพลาสติกกรีไซเคิล 15 ใบ ส่วนผ้าไตรจีวร 1 ชุด จะใช้ขวดน้ำ 60 ใบ อีกหนึ่งนวัตกรรมทางเลือกเพื่อช่วยโลกและช่วยเราจากปัญหาขยะพลาสติก ●

‘สุเทพ สหวัฒน์ชาติ’ ครูมือป็นนักอนุรักษ์วัยเยาว์

สมุดบันทึก ดินสอ กล้องถ่ายรูป ยากันยุง แวนชขาย และไม้บรรทัด คืออาวุธประจำกายของ **“นายพรานตัวน้อย”** ที่เข้าไปไล่ล่าหาความรู้เกี่ยวกับสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

ครูหัวใจสีเขียว “สุเทพ สหวัฒน์ชาติ” คุณครูที่เลี้ยงโครงการ “มิ่งสาสายสืบ” ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จากโรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก จ.บุรีรัมย์ เป็น “ครูต้นแบบ” นักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สามารถปมเพาะนักอนุรักษ์ตัวน้อย ตั้งแต่ระดับมัธยม ปีที่1 - 6 ให้มีจิตสำนึกรักธรรมชาติ

กิจกรรมสำหรับเด็กๆ คือการไปเดินป่า “walkway” สำรวจป่าอนุรักษ์ของโรงเรียน บนพื้นที่ 84 ไร่

“ครูสุเทพ” เล่าว่า การสำรวจป่าเป็นตัวเชื่อมให้เด็กรวมกลุ่มเพื่อทำงานเป็นทีม

ระหว่างเดินเท้าเข้าป่าไปสำรวจความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ

จากนั้นกำหนดให้เด็กเขียนรายงานในสิ่งที่ได้เห็น ตั้งแต่ มด แมลงปอ ผีเสื้อ ไม้ป่า กระแต กระรอก หรือพันธุ์ไม้หายาก ไปจนถึงพันธุ์ไม้ทั่วไป ดังนั้นการเห็นความชุ่มชื้นในป่า ใบหญ้า หรือความน่ารักน่าเอ็นดูของสัตว์ป่า ทำให้เด็กหลงรักธรรมชาติ ยิ่งเด็กได้รู้จักการทำงานเป็นทีมระหว่างการผลิตวิทยุ ยิ่งทำให้รู้สึกสนุกตื่นเต้นในการเรียนรู้

สมุดบันทึก ดินสอ กล้องถ่ายรูป ยากันยุง แวนชขาย และไม้บรรทัด คืออาวุธประจำกายของ “นายพรานตัวน้อย” ที่เข้าไปไล่ล่าหาความรู้เกี่ยวกับสัตว์และพันธุ์พืช โดยรับโจทย์จากครูสุเทพก่อนออกผจญไพรทุกครั้ง

“ครูจะคุยกับเด็กๆ ว่าจะไปสำรวจอะไร เช่น แมลงหรือต้นไม้ชนิดใดอยู่ในป่าอนุรักษ์บ้าง เด็กก็จะรู้ว่าจะเริ่มตรงไหน ถ้าเห็นพืชหรือสัตว์แปลกประหลาดก็ให้ถ่ายรูปและบันทึกเรื่องราวมาเล่าให้ครูฟัง”

กิจกรรมเที่ยวไพรทำให้เด็กได้เรียนรู้ห่วงโซ่อาหาร และระบบนิเวศทางธรรมชาติ โดยโรงเรียนจะจัดขึ้นเดือนละ 2 ครั้งทุกวันเสาร์ โดยให้รุ่นพี่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นพี่เลี้ยง มีน้องๆ มัธยม 1 - 5 เป็นลูกทีมๆ ละ 8 คน นอกเหนือจากความรู้เรื่องธรรมชาติที่ได้เพิ่มคือมิตรภาพและความเอื้ออาทรระหว่างเพื่อนร่วมทาง

เด็กๆ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก จึงเปรียบเหมือน “แปลงอนุบาลตัวอ่อน” ก่อนก้าวไปเป็น “นักอนุรักษ์รุ่นใหม่” ที่ได้เรียนรู้นอกตำราเรียน หรือคู่มือวิดิโอสารคดีผ่านโซเชียลมีเดีย ซึ่งได้สัมผัสธรรมชาติด้วยการเห็นของจริง หยิบ จับ สัมผัส ตมกลิ่น หรือแม้จะโดนแมลงสัตว์กัดต่อยบ้าง ถือเป็นประสบการณ์แปลกใหม่ที่รู้สึกสนุกและผ่อนคลาย โดยกิจกรรมเหล่านี้ยังช่วยแก้ปัญหาเด็กติดเกม ดิตยาเสพติดได้ดีอีกด้วย

นั่นคือสิ่งที่ “ครูสุเทพ” พยายามทำมาโดยตลอดตั้งแต่ ปี 2554 หลังเข้าร่วมโครงการ “มิ่งสาสายสืบ” กับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้นมา ●

กฎเหล็กของวัดคือ **ไม้โค่นหรือตัด ต้นไม้** แม้แต่ต้นเดียว หากมีความจำเป็นต้องโค่นจริงๆ **ต้องหาพื้นที่ปลูกใหม่ทดแทน** ให้มากกว่า

วัยละ 70 ของพื้นที่วัดโชดหิน ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง เต็มไปด้วยต้นไม้ใหญ่ใหญ่มากมาย อาทิ ยางนา พยูง ประดู่ หรือต้นไม้ในพุทธประวัติที่ชาวพุทธให้ความเคารพนับถือ เช่น สาละ และโพธิ์ ซึ่งปลูกไว้เป็นจำนวนมาก ญาติโยมที่มาทำบุญยังวัดแห่งนั้นนอกจากอ้อมบุญแล้วยังรู้สึกชุ่มปอดจากการสูดอากาศบริสุทธิ์อีกด้วย

พระมหานักรบ อคฺคธมโม พระนักอนุรักษ์เจ้าอาวาสวัดโชดหิน เล่าว่า ทางวัดห่วงหาอาทรธรรมชาติถึงขนาดสร้างกุฏิคร่อมต้นไม้ เพราะไม่ต้องการทำร้ายธรรมชาติ เพราะธรรมชาติให้ชีวิต เฉากเช่น บาปกรรมไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตนี่คือวิถีปฏิบัติของพระสงฆ์วัดโชดหิน

กฎเหล็กสำหรับพระภิกษุ สามเณร ของวัดคือ **ไม้โค่นหรือตัดต้นไม้แม้แต่ต้นเดียว** หากมีความจำเป็นต้องโค่นจริงๆ **ต้องหาพื้นที่ปลูกใหม่ทดแทน** ให้มากกว่าจำนวนที่สูญเสียไป

“ครั้งหนึ่งต้องสร้างกุฏิให้สามเณรเป็นห้อง

‘วัดโชดหิน’

ธรรมะสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์

แถว วัดจำเป็นต้องเอาต้นไม้ออก เพราะพื้นที่ภายในวัดจำกัดมากๆ จึงขอความร่วมมือญาติโยมในชุมชนมาร่วมกันปลูกต้นไม้ในวัดเท่านั้น แต่ชุมชนรอบๆ วัดมีความร่วมมือร่วมใจไปด้วย” พระคุณเจ้าพระมหานักรบ เล่า ฉะนั้นชาวบ้านที่มาทำบุญฟังธรรมจึงไม่ได้มาเพราะวัดโชดหินมีสิ่งก่อสร้างใหญ่โตอลังการ แต่มาเพราะพื้นที่สีเขียว ซึ่งเป็นเสมือนปอดของชุมชน แต่กว่าวัดจะเขียวขจีได้ก็ไม่ใช่ง่าย ต้องใช้กุศโลบายให้ชุมชนมีความผูกพันทางจิตใจกับวัดก่อน เพราะต่างคนก็มาจากทั่วสารทิศ

“ดังนั้นเอาตามาจึงพยายามคิดวิธีจะทำอย่างไรให้วัดกับชุมชนมาร่วมกันดูแลสิ่งแวดล้อม จึงสร้างกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสร้างความผูกพันทางจิตใจระหว่างวัดกับชุมชน โดยมีผู้สูงอายุและเด็กเป็นตัวเชื่อมประสานเพื่อให้นักในชุมชนเข้าวัดทำบุญมากขึ้น

“จากนั้นจึงสอดแทรกแนวคิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเข้าไป อาทิ โครงการหมู่บ้านศีล 5 อยู่กับความพอเพียง เป้าหมาย คือต้องการชักชวนบุตรหลานในชุมชนมาบวช

เรียนสามเณร หรือชวนผู้เฒ่าผู้แก่ให้มาเข้าวัดทำบุญในวันอาทิตย์”

นอกจากนั้น ทางวัดยังทำกิจกรรมตามหลัก 5 ส. คือ 1.สะสาง 2.สะอาด 3.สะดวก 4.สร้างมาตรฐาน และ 5.สร้างวินัย ซึ่งวัดมุ่งเน้นและให้ความสำคัญเรื่องการสร้างวินัยมากที่สุด โดยใช้กิจกรรมเป็นกุศโลบายกึ่งๆ บังคับให้คนในชุมชนมีระเบียบวินัย

เช่น โครงการนำอาหารใส่ปั่นโตมาทำบุญที่วัด เพื่อลดการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง พร้อมกับให้ญาติโยมนำถุงพลาสติก ขวดพลาสติก ที่เหลือใช้มาบริจาคให้กับวัด เงินที่ได้จากการขายขยะเหล่านี้จะนำไปเป็นทุนการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในชุมชน

การขับเคลื่อนกิจกรรมโดยมีวัดเป็นศูนย์กลางทำให้ชุมชนวัดโชดหินมีจิตสำนึกด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นที่ประจักษ์ โดยมีหลักธรรมพระพุทธศาสนาเหนี่ยวนำ จึงได้รับมอบโล่รางวัลวัดที่ผ่านเกณฑ์การจัดการสิ่งแวดล้อมระดับดีเยี่ยม ประจำปี 2561 จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ●

ถุงพลาสติก OXO รัศมีไม่จริง ชั่งอันตราย!

ไม่เป็นมิตร
ต่อสิ่งแวดล้อมจริง

เพราะการแตกตัวของถุงพลาสติก
ไม่ใช้การย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ

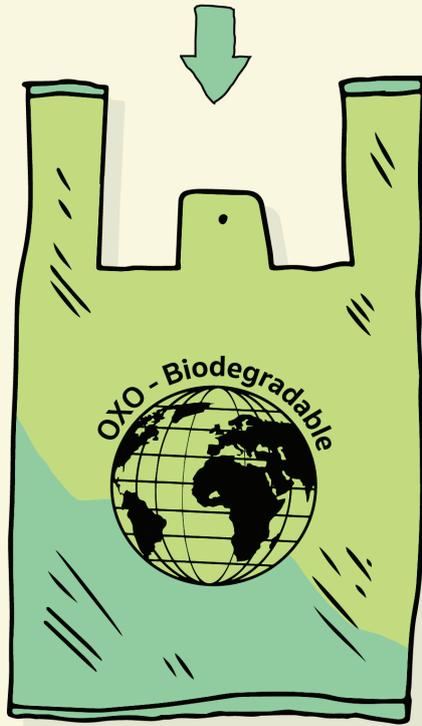

ประเทศไทย

จะเลิกใช้พลาสติก OXO
ภายในปี **2562**

OXO คืออะไร?

พลาสติก Oxo-degradable
หรือ Oxo-biodegradable เป็น
พลาสติกที่เติมสารเร่งปฏิกิริยา
ทำให้ย่อยสลายได้เร็ว

พลาสติก OXO

ไม่ได้ย่อยสลายอย่างสมบูรณ์
เพียงแต่แตกตัวเป็นชิ้นเล็กๆ
เป็นไมโครพลาสติก
ตกค้างในสิ่งแวดล้อม

อันตราย

เม็ดพลาสติกขนาดจิ๋ว
จะดูดซึมสารเคมีอันตราย
ซึ่งเมื่อเข้าสู่ร่างกาย
จะเป็นสารก่อมะเร็ง

รีไซเคิลไม่ได้ รีไซเคิลไม่ได้

เพราะบาง ย่อยง่าย ใช้ซ้ำยาก
ไม่สามารถรีไซเคิลร่วมกับ
ถุงพลาสติกทั่วไปเพราะเนื้อบาง
และทำให้คุณภาพพลาสติกเปลี่ยนไป

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

“คุณภาพสิ่งแวดล้อมคือคุณภาพชีวิต”

@deqp

youtube green thailand

deqp

www.deqp.go.th